

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ
Кафедра біотехнології та біоінженерії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Дмитро БАБЕНКО

« 27 » 06 2024 р.

Гарант освітньої програми

Галина КАЛИНИЧЕНКО

(підпис) (ініціали, прізвище)

« 26 » 06 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Радіобіологія»

Галузь знань	20 «Аграрні науки та продовольство»
Спеціальність	204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Освітньо-професійна програма	«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Освітній ступінь	«Бакалавр»
Семестр	4
Форма здобуття освіти	заочна
Викладачі	Каратєєва Олена Іванівна, к. с.-г. н, доцентка, karateeva1207@gmail.com Люта Ірина Миколаївна, liutaim@mnau.edu.ua

Розглянуто на засіданні кафедри біотехнології та біоінженерії.

Протокол №12 від «17» червня 2024 року.

В. о. завідувачки кафедри

Олена КАРАТЄЄВА

Схвалено науково-методичною комісією факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології.

Протокол №11 від «24» червня 2024 року.

Голова науково-методичної комісії

Галина КАЛИНИЧЕНКО

Схвалено на засіданні вченої ради факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології.

Протокол №13 від «25» червня 2024 року.

Голова вченої ради

Михайло ГИЛЬ

Миколаїв
2024

1. Призначення навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Радіобіологія» є необхідною складовою у системі підготовки фахівців і спрямована на вивчення фізичних основ радіобіології та біологічну дію іонізуючих випромінювань на живі організми.
2. Мета навчальної дисципліни	Основа <i>мета</i> вивчення дисципліни «Радіобіологія» – оволодіння теоретичними основами дії іонізуючих випромінювань на живі організми та формування практичних навичок оцінки радіаційної ситуації і розробки практичних заходів ведення сільськогосподарського виробництва на забруднених територіях в Україні.
3. Компетентності	<i>Інтегральна компетентність.</i> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів зооінженерії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <i>Загальні компетентності:</i> ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК6. Здатність працювати в команді та мати навички міжособистісної взаємодії. ЗК8. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. <i>Спеціальні (фахові) компетентності:</i> ФК1. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва для ефективного ведення бізнесу. ФК13. Здатність використовувати спеціальні знання для проведення санітарно-гігієнічних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва.
4. Заплановані результати навчальної дисципліни	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:
знати:	– джерела іонізуючих випромінювань у навколишньому середовищі; – механізм дії іонізуючих випромінювань на живі організми; – радіочутливість основних видів сільськогосподарських тварин; – принципи захисту живих організмів від іонізуючих випромінювань; – шляхи надходження радіоактивних речовин в організм сільськогосподарських тварин; – способи запобігання надходження і накопичення радіоактивних речовин у продукції тваринництва; – методологію і технологію ведення сільськогосподарського виробництва на забруднених радіоактивними речовинами територіях

	вміті:	ПРН1. Забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва. ПРН3. Виконувати функціональні обов'язки, нівелюючи вплив різних чинників та виробничих ситуацій. ПРН6. Впливати на дотримання вимог щодо збереження навколишнього середовища. ПРН19. Забезпечувати дотримання біологічної безпеки на підприємствах із виробництва та переробки продукції тваринництва.				
5. Опис дисципліни	навчальної	Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них: - лекції - лабораторні заняття - самостійна робота	90/3,0 8/0,27 8/0,27 74/2,46			
Календарний план*						
№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин				
		лк	пз	сам. робота		
1.	Введення в дисципліну радіобіологія	1	-	-		
2.	Радіоактивні речовини і радіація	1	1	10		
3.	Первинне забруднення і перерозподіл радіонуклідів у природі	1	1	10		
4.	Радіометрія	1	1	10		
5.	Біологічна дія іонізуючих випромінювань	1	1	5		
6.	Радіобіологічні ефекти і післярадіаційне випромінювання організму	-	1	10		
7.	Радіаційна безпека і захист	1	-	5		
8.	Радіоекологія і токсикологія радіоактивних речовин	-	1	10		
9.	Засоби очищення води, ґрунту, харчових продуктів від радіоактивного забруднення	1	1	10		
10.	Біологічне значення природньої радіації навколишнього середовища	1	1	4		
Всього		8	8	74		
*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу						
6.	Порядок та критерії оцінювання	Контроль знань з дисципліни здійснюється шляхом індивідуальних опитувань студентів, тестування та контрольних письмових робіт. По закінченню 4-го семестру проводиться залік на основі залікових питань дисципліни. До складання заліку допускаються студенти, які повністю виконали програму з дисципліни: - відвідали всі лекції та лабораторні заняття протягом семестру; - оволоділи практичними навичками, передбаченими програмою дисципліни; - виконали передбачені програмою письмові роботи студента.				
Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти						
Форма контролю		Кількість заходів	Оцінка		Сума	
			min	max	min	max

1. Аудиторна робота в т.ч.:					
- усне опитування	2	10	15	20	30
- тестування	2	10	15	20	30
2. Самостійна робота в т.ч.:					
- тестування	2	10	20	20	40
Разом по дисципліні				60	100
Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу					
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS		Оцінка за національною шкалою		
90 – 100	A		зараховано		
82 – 80	B				
75 – 81	C				
64-74	D				
60 – 63	E				
35 – 59	FX		незадовільно з можливістю повторного складання		
1 – 34	F		незадовільно з обов'язковими повторним вивченням дисципліни		
7. Політика курсу	Основні принципи проведення занять: - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку; - усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; - різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; - курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання; - протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково.				
8. Інформаційні джерела	Базава література 1. Гудков І. М. Радіобіологія : підручник. Київ : НУБіП України, 2016. 485 с. 2. Сільськогосподарська радіоекологія : підручник / за ред. І. М. Гудкова. Київ : Ліра-К, 2017. 268 с. Допоміжна література 1. Ветеринарна радіологія : посібник у запитаннях і відповідях / Р. Й. Кравців та ін. Львів: Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнології іМ. С.З. Гжицького, 2008. 512 с. 2. Давиденко В. М. Ветеринарна радіологія : навчальний посібник. Миколаїв : МДАУ, 2010. 229 с. 3. Давиденко В. М. Ветеринарна радіологія : довідник. Миколаїв :				

	МДАУ, 2012. 77 с. 4. Кішно В. О., Поліщук С. В., Гудков І. М. Основи радіології та радіоекології : навчальний посібник / М-во освіти і науки України ; Нац. аграр. ун-т України. Київ : Хай-Тек Прес, 2008. 320 с. 5. Кутлахмедов Ю. О., Войціцький В. М., Хижняк С. В. Радіобіологія : підручник / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : ВПЦ; Київ. ун-т., 2011. 544 с.
9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами	Передбачено використання індивідуальної форми навчання для здобувачів за допомогою оболонки Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=1047).
10. Доступ до матеріалів навчання	Робоча програма дисципліни (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=1047), її силабус (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=1047) та навчально-методичний комплекс (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=1047) з необхідним його накопиченням розташовано на офіційному сайті Миколаївського національного аграрного університету (https://www.mnau.edu.ua).

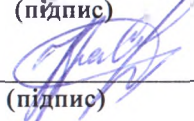
Силабус навчальної дисципліни розроблено:

к. с.-г. наук, доцентка

(підпис)

Олена КАРАТЄЄВА

асистентка кафедри

(підпис)

Ірина ЛЮТА